

PETRU LIVINȚI

**MICROMAȘINI ELECTRICE
ȘI ACȚIONAREA LOR**

**NOTE DE CURS
ȘI
ÎNDRUMAR DE LABORATOR**

2007

CUPRINS

Pagina

<i>Prefață.....</i>	3
I. Transformatorul electric.....	5
1.1 Generalități	5
1.1.1 Elemente constructive de bază ale transformatorului.....	5
1.1.2 Clasificări ale transformatoarelor.....	6
1.1.3 Mărimele nominale ale transformatoarelor.....	7
1.1.4 Marcarea bornelor transformatoarelor.....	8
1.2 Transformatorul monofazat.....	9
1.2.1 Prinzipiul de funcționare al transformatorului electric.....	9
1.2.2 Convenții de asociere ale sensurilor de referință.....	11
1.3 Ecuațiile tensiunilor și curenților transformatorului monofazat în teoria tehnică.....	12
1.3.1 Ecuațiile generale ale transformatorului fără pierderi în fier.....	12
1.3.2 Ecuațiile de funcționare în regim permanent la transformatorul monofazat fără pierderi în miez, schema echivalentă și diagrama de fazori.....	15
II. Mașina de curenț continuu.....	17
2.1 Generalități	17
2.1.1 Construcția mașinii electrice de curenț continuu heteropolară.....	17
2.2 Prinzipiul de funcționare al mașinii de curenț continuu	21
2.2.1 Mașină heteropolară de curenț continuu.....	21
2.3 Regimurile de funcționare și bilanțul energetic al mașinii de curenț continuu	24
2.3.1 Ecuațiile de funcționare ale mașinii de curenț continuu.....	24
2.3.2 Pierderile în mașinile de curenț continuu.....	26
2.3.3 Bilanțul energetic al mașinii de curenț continuu.....	28
2.3.4 Randamentul mașinii de curenț continuu.....	31
III. Servomotoare de curenț continuu.....	32
3.1 Construcția servomotoarelor de curenț continuu.....	32
3.1.1 Servomotoare cu rotor cilindric.....	32
3.1.2 Servomotoare cu rotor disc și întrefier axial.....	36
3.1.3 Servomotoare cu rotor în formă de pahar, neferomagnetic.....	38
3.2 Ecuațiile de funcționare a servomotoarelor de curenț continuu. Caracteristicile mecanice și de reglaj.....	39
3.2.1 Servomotorul de c.c. cu flux constant de excitație comandat prin circuitul indușului.....	41
3.2.2 Servomotorul de c.c. cu excitație separată comandat prin circuitul de excitație.....	44
3.2.3 Servomotorul de c.c. cu excitație serie.....	45
IV. Mașina sincronă.....	47
4.1 Generalități.....	47
4.2 Construcția mașinii sincrone.....	47

4.3	Principiul de funcționare al generatorului sincron și bilanțul de puteri.....	49
4.4	Ecuăriile tensiunilor și solenăriilor la generatorul sincron cu poli înecăti.....	52
4.5	Reacția indușului la generatorul sincron cu poli aparenți.....	55
4.6	Ecuăriile tensiunilor și solenăriilor la generatorul sincron cu poli aparenți.....	59
4.7	Puterea și cuplul electromagnetic la mașina sincronă	61
V.	Micromașini sincrone. Ecuări de funcționare.....	64
5.1	Generalități.....	64
5.2	Clasificarea micromotoarelor sincrone.....	64
5.3	Micromașini sincrone cu magneți permanenti.....	65
5.3.1	Construcția micromașinilor sincrone cu magneți permanenti.....	65
5.3.2	Ecuăriile de funcționare ale μ M sincrone cu magneți permanenti și reluctanță variabilă.....	67
5.3.3	Ecuăriile μ MS-MP-RV în regim sincron de funcționare.....	69
5.4	Micromotoare sincrone cu reluctanță variabilă(μ MS-RV).....	72
5.4.1	Principiul de funcționare și de construcție al μ MS-RV.....	72
5.4.2	Construcția micromotorului sincron cu reluctanță variabilă.....	73
5.4.3	Ecuăriile și caracteristicile de funcționare ale μ MS-RV în regim staționar.....	75
5.4.4	Ecuării și caracteristici de funcționare ale μ MS-MP în regim staționar.....	77
VI.	Motorul electric pas cu pas.....	80
6.1	Construcție și funcționare.....	80
6.2	Motoare pas cu pas de tip activ.....	80
6.3	Motoare pas cu pas de tip reactiv sau cu reluctanță variabilă.....	82
6.4	Mărurile caracteristice ale motoarelor pas cu pas.....	85
VII.	Îndrumar de laborator	89
1.	Instrucțiuni de protecția muncii și prezentarea laboratorului.....	89
2	Încercările în gol și în scurtcircuit ale transformatorului monofazat...	92
3.	Motoare asincrone trifazate alimentate monofazat.....	98
4.	Generatorul de curent continuu cu excitație separată.....	102
5.	Motorul de curent continuu cu excitație serie.....	108
6.	Reglarea vitezei motoarelor asincrone monofazate.....	113
7.	Tahogeneratoare de curent continuu.....	117
8.	Motorul pas cu pas cu reluctanță variabilă.....	121
9.	Studiul sistemelor de acționare electrică realizate cu motoare de curent continuu cu excitație separată.....	126
10.	Sistem de comandă pentru pornirea motorului de curent continuu cu excitație separată.....	130
	Bibliografie.....	135
	Cuprins.....	137